

Communicatie- en participatieplan Zonnepark Bosserheide

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	2
1.1	Onze projectlocatie.....	2
1.2	Leeswijzer	3
2.	Stakeholderanalyse	4
2.1	Inventariseren belanghebbenden	4
2.2	Bevindingen stakeholderanalyse	5
2.3	Invloed belanghebbenden	5
2.4	Vastlegging en monitoren afspraken	7
3.	Thema analyse.....	9
3.1	Landelijke thema's.....	9
3.1.1.	Omgevingswet.....	9
3.2	Regionale thema's.....	9
3.3	Lokale thema's	11
3.3.1.	Geluidshinder	11
3.3.2.	Zichthinder.....	12
4.	Participatietraject.....	13
4.1	Onze aanpak.....	13
4.2	Proces per projectfase	13
4.2.1	Fase 1: Voorbereiding / tenderfase	13
4.2.2	Fase 2: Uitwerken	15
4.2.3	Fase 3: Realisatie	19
4.2.4	Fase 4: Exploitatie.....	20
5.	Projectcommunicatie	21
5.1	Communicatievisie	21
5.2	Communicatiestrategie per fase	21
6.	Onze samenwerking met u	24
	Bijlage IV.I: Inventarisatie stakeholders Zonnepark Bosserheide.....	25
	Bijlage IV.II: Analyse stakeholders Zonnepark Bosserheide	26
	Bijlage IV.III: Gesprekken stakeholders Zonnepark Bosserheide.....	27

1. Inleiding

Echt-Susteren wil in 2040 een energieneutrale gemeente zijn. Dit betekent dat energie die wordt gebruikt, van hernieuwbare bronnen moet komen, opgewekt binnen de gemeentegrenzen. De belangrijkste reden om dit te willen, is het tegengaan van klimaatverandering. Het stadium van goede voornemens is voorbij. Het gaat nu heel concreet over maatregelen die effect hebben op ons leven en onze leefomgeving. Huizen worden geïsoleerd of klimaatneutraal gebouwd, we gaan elektrisch rijden, er komen meer windmolens op land en we zetten meer zonnepanelen op daken en in velden. De energietransitie gaan we daardoor op steeds meer plekken zien. Toch komt de gemeente nog duurzame energieopwekking te kort om binnen Echt-Susteren evenveel duurzame energie op te wekken als er wordt verbruikt.

1.1 Onze projectlocatie

Binnen de gemeentelijke grenzen hebben wij, de Solar Provider Group B.V. (SPG), naar de mogelijkheden gezocht voor een combinatie van het opwekken van zonne-energie en (het behoud van) landbouw, groen en water. De locatie Bosserheide, een agrarisch perceel, tussen Donnerskamp en Bos en Broek te Koningsbosch, komt als kansrijk naar voren (zie Afbeelding 1).

Afbeelding 1: Projectlocatie in rood weergegeven (bron: www.maps.google.com)

Deze locatie is geschikt om een zonnepark te ontwikkelen, omdat het plangebied goed is afgeschermd door de omringende bossen. Dit maakt dat het initiatief minder visuele impact heeft op de omgeving. Voor omwonenden is dit een van de belangrijkste eisen wanneer er een zonnepark initiatief in hun omgeving wordt ontwikkeld. Natuurlijk brengt deze locatie uitdagingen met zich mee op het gebied van natuurversterking en soorten bescherming, maar hier houden wij rekening mee in de plannen. Verder is de afstand naar het aansluitingspunt van het elektriciteitsnet een belangrijke factor voor een potentiële locatie. Dit omdat de afstand mede bepalend is voor de realisatiekosten van het zonnepark. Voor dit initiatief ligt het aansluitingspunt op 2100 meter waardoor deze specifieke locatie lage maatschappelijke kosten heeft. Door de maatschappelijk kosten zo laag mogelijk te houden, kan er meer geïnvesteerd worden in de omgeving. Deze twee factoren maken dat wij als initiatiefnemer dit project als kansrijk zien voor het ontwikkelen van een zonnepark en daarom aangedragen bij de gemeente.

1.2 Leeswijzer

Voor een soepele ontwikkeling van een nieuw zonnepark is het participeren en communiceren met de omgeving cruciaal. Een goede samenwerking met de omgeving verkleint de weerstand. Minder weerstand betekent minder telefoontjes naar het bevoegd gezag die frustrerend kunnen werken, minder zienswijzen op vergunningen, minder klachten die om maatregelen vragen, etc. Goede communicatie helpt dus in een soepel projectverloop. In dit 'Communicatie- en participatieplan' leest u op welke wijze hieraan invulling wordt geven.

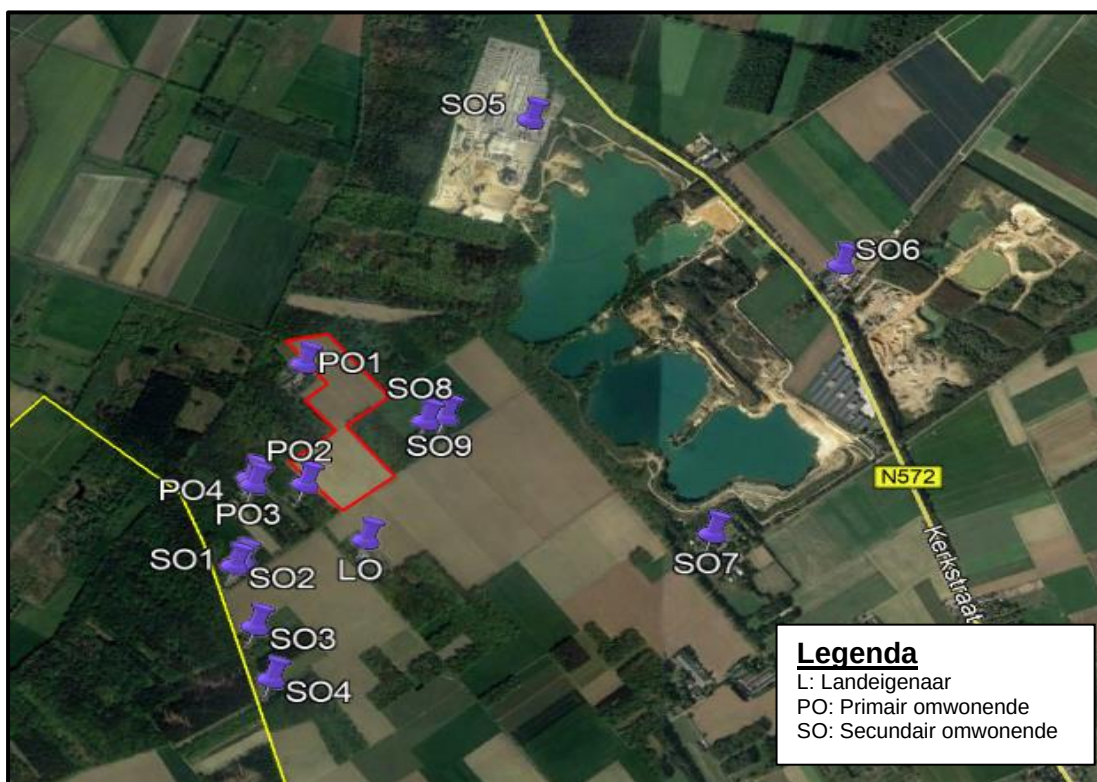
Allereerst hebben wij een stakeholderanalyse uitgevoerd, zodat we een volledig beeld hebben van de belanghebbenden in de omgeving, en welke invloed zij mogelijk op het project kunnen uitoefenen. De resultaten van deze analyse, alsmede de wijze waarop wij afspraken met de belanghebbenden vastleggen en monitoren treft u in hoofdstuk 2 aan. Vervolgens analyseerden we welke thema's er in de omgeving spelen. Hierbij hebben wij verder gekeken dan de landelijke thema's zoals natuur en beleid. In hoofdstuk 3 komt u daarom ook de lokale thema's tegen die uit de stakeholdergesprekken naar voren zijn gekomen. In hoofdstuk 4 leest u op welke wijze wij de participatie met de omgeving inrichten en in hoofdstuk 5 hoe wij de projectcommunicatie richting de omgeving vormgeven. Als laatste gaan wij in hoofdstuk 6 in op onze samenwerking met u.

2. Stakeholderanalyse

Zonneparken zijn een nieuw landschapselement waar we als inwoner nog niet aan zijn gewend. Kenmerkend voor deze parken is dat ze relatief vaak in een open en landelijke gebied worden geplaatst. De combinatie van beide punten kan tot discussie leiden. Daarom kijkt SPG verder dan alleen de direct omwonenden. Voor deze stakeholder analyse hebben wij eerst de belanghebbenden in kaart gebracht. Hieruit zijn enkele objectieve bevindingen uit gekomen waar rekening mee moet worden gehouden. Vervolgens is de stakeholderanalyse verder verdiept naar aanleiding van de eerste gesprekken die zijn gevoerd met de stakeholders.

2.1 Inventariseren belanghebbenden

Wij onderscheiden acht categorieën stakeholders bij Zonnepark Bosserheide, te weten 1) gemeente Echt-Susteren, 2) landeigenaar, 3) primair omwonenden, 4) secundair omwonenden, 5) belangenverenigingen, 6) lokale energie coöperatie, 7) netbeheerders en nutsbedrijven en 8) overige. Voor de categorieën primair en secundair omwonenden is gekeken naar een aantal elementen om deze van elkaar te onderscheiden. Van belang is de afstand van de omwonenden tot de projectkavel. Zo wonen primair omwonenden binnen een straal van 500m en secundair omwonenden binnen een straal van 750m. Naast de afstand houden wij ook rekening met de zichtlijnen vanaf de woonhuizen naar het zonnepark. Zo kan het zijn dat omwonenden die verder van het project wonen, maar een open zichtlijn hebben naar het park, toch nog als primair omwonende worden geïdentificeerd. Op de onderstaande afbeelding zijn de landeigenaar, de primair omwonenden en de secundair omwonenden visueel weergegeven. De volledige inventarisatie van de belanghebbenden treft u in bijlage IV.I 'Inventarisatie stakeholders Zonnepark Bosserheide' aan.

Afbeelding 2: Overzicht primair en secundair omwonenden (bron: www.maps.google.com)

2.2 Bevindingen stakeholderanalyse

Uit onze inventarisatie zijn een aantal bevindingen naar voren gekomen die wij in dit plan willen benadrukken, te weten:

- De panden PO5, PO6 en PO7 zijn onbewoond en PO1 is niet permanent bewoond.
- De panden van SO1 en SO2 zijn gesloopt, maar nieuwe bebouwing is op korte termijn gepland.
- De eigenaar van PO2 bezit veel grondgebied rondom zijn perceel. Zowel het bosgebied tussen Bos en Broek en Donnerskamp als ook de kadastrale percelen waar de panden SO1 en SO2 zich bevonden.
- SO5, SO6 en SO7 betreffen bedrijven, te weten Xella Kalkzandsteenfabriek de Hazelaar, Sanders & Geraedts en Camping Bohmerwald.

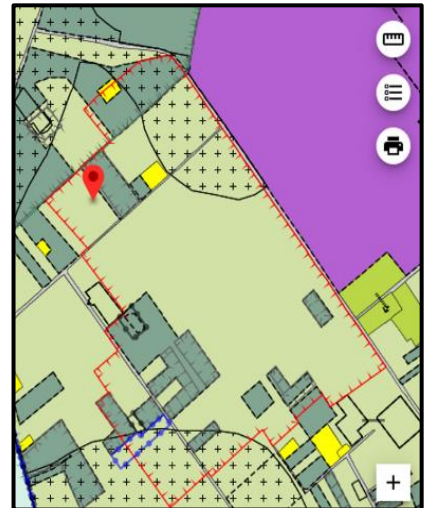
2.3 Invloed belanghebbenden

Medio januari en begin februari 2020 hebben wij persoonlijk contact opgenomen met de primair en secundair omwonenden om inzichtelijk te krijgen hoe zij staan tegenover een zonnepark nabij hun perceel. Uit deze gesprekken blijkt dat het merendeel van de bewoners positief is aangaande duurzame energie en de bouw van het zonnepark. Daar staat wel tegenover dat ze geen overlast willen ervaren in de vorm van geluid en zicht. De bewoners van PO3 en SO3

waren iets kritischer, daar zij zich zorgen maakten over de natuur. In hoofdstuk 3 gaan wij nader op deze thema's in. Verder blijkt uit onze analyse dat er vier belanghebbenden mogelijk negatieve invloed kunnen uitoefenen op de vormgeving, ontwikkeling en exploitatie van het zonnepark. Dit betreffen de volgende belanghebbenden:

- Xella Kalkzandsteenfabriek de Hazelaar
  - Het zuidelijk deel van het projectgebied van ons zonnepark ligt in het potentieel uitbreidingsgebied van de fabriek. Dit gebied is circa 90 hectare. Burgermeester en wethouders zijn bevoegd om de huidige bestemming te wijzigen in de bestemming 'Bedrijf – Grondstoffenwinning', mits er voldaan wordt aan diverse voorwaarden. Een van de voorwaarden is dat maximaal 60% van de gronden gebruikt mag worden om te ontginnen.
  - Op dit moment lopen de gesprekken met dhr. Richard Parren (manager Xella). Daar de gesprekken nog lopen en een deel van het projectgebied overlappend is met het uitbreidingsgebied, hebben wij Xella een hoog invloed cijfer toegekend.
- De eigenaar van perceel PO2
  - Het contact met de eigenaren van dit pand loopt zeer stroef. Op vrijdag 17 januari 2020 hebben wij met de eigenaresse van de woning gesproken, maar zij liet niks los aangaande ons zonnepark. Daarna zijn er tevergeefs verschillende e-mails verstuurd om feedback op te halen en een afspraak in te plannen. De laatste poging die wij hebben ondernomen om contact te leggen was op 14 april via de mail, maar hierop is geen reactie gekomen. Wij hebben deze belanghebbenden een hoog invloed cijfer toegekend, daar zij moeilijk bereikbaar zijn en mogelijk bezwaar tegen de omgevingsvergunning kunnen aantekenen op het moment dat de gemeente geen goedkeuring geeft voor hun eigen zonnepanelen.
- Gemeente Echt-Susteren – eigenaar natuurgebied
  - Gemeente Echt-Susteren is eigenaar van natuurgebieden Haeselaar, De Kuyper en Bos en Broek. Het noordelijke deel van het plangebied ligt in de zilvergroeene natuurzone. Daar omheen ligt de goudgroeene natuurzone. Ondanks het zonnepark behoudt het plangebied de functie als verbinding

tussen de goudgroene zones. De wijze waarop deze verbinding tot stand komt, dient in overleg met de gemeente Echt-Susteren afgestemd te worden. Op 10 februari, 27 maart en 23 april 2020 hebben wij hierover telefonisch contact gehad met de heer Vogten. Naast het aanleggen van een verbindingsstrook, dient ook de soorten beschermd te worden, de bodem niet te verwaarlozen en een creatieve bijdrage te leveren aan de natuur. Vanuit dit oogpunt hebben wij de gemeente, als eigenaar van de natuurgebieden, een hoog belang toegekend.

- Coöperatie Echt-Susteren Energie
  - SPG heeft als doel dat er voor alle zonnepark projecten met verschillende partijen wordt samengewerkt. Het aangaan van positieve relaties met andere partijen versterkt elkaar en het zonnepark. Daarom stelt SPG zich het doel om voor Zonnepark Bosserheide met zeker één externe lokale partij samen te werken die kan bijdrage aan de ontwikkeling van het project, te weten Coöperatie Echt-Susteren Energie. De secretaris Lens Goosens gaf aan dat zij eigen initiatieven aan het ontwikkelen zijn en dat er ook andere initiatiefnemers van deze tender een samenwerking met de coöperatie opzetten. Wij hebben deze belanghebbende een tijdens de tenderfase een laag invloed cijfer toegekend, omdat zij in deze fase niet direct betrokken zijn bij het project. Mocht voor Zonnepark Bosserheide een principeakkoord worden verleend, zal de invloed van de coöperatie hoger worden, met name op het financieel gebied.

De invloed, die een stakeholder kan uitoefenen en het belang dat ze daar bij hebben, kan gedurende het participatieproces veranderen. Wijzigingen en aanpassingen verwerken wij in ons stakeholderdossier. In bijlage IV.II 'Analyse stakeholders Zonnepark Bosserheide' omschrijven wij per stakeholder het belang, het standpunt en kwantificeren wij de invloed die de stakeholder kan uitoefenen.

2.4 Vastlegging en monitoren afspraken

Elk contactmoment met een stakeholder leggen wij vast in ons stakeholderdossier. Zo is in één oogopslag duidelijk welke contactmomenten er hebben plaatsgevonden, welke documenten de betreffende stakeholder heeft ontvangen en op welke wijze de terugkoppeling van de afspraken heeft plaatsgevonden. Tijdens de tenderfase hebben medio januari en begin februari 2020 de eerste contactmomenten plaatsgevonden om een indruk te krijgen over ons voornemen een zonnepark te positioneren in de nabijheid van de woningen en de eventuele landschappelijke inpassing hiervan. In bijlage IV.III 'Gesprekken stakeholders Zonnepark

Bosserheide' treft u de verankering en terugkoppeling van deze contactmomenten aan. Dit dossier houden wij up-to-date en stellen wij u ter beschikking.

3. Thema analyse

Het in kaart brengen van belangrijke thema's en belangen die spelen binnen de omgeving is cruciaal voor het omgevingsmanagement. Elke omgeving is uniek met een eigen karakter, geschiedenis en behoeften. Daarom is een eerste analyse hiervan nuttig.

3.1 Landelijke thema's

3.1.1. Omgevingswet

De nieuw ingevoerde Omgevingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om met overzichtelijkere regels de leefomgeving meer in samenhang in te richten. Het biedt daarnaast meer ruimte voor lokaal maatwerk en leidt tot een betere en snellere besluitvorming. De wet is ook veelomvattend. Hier is alle informatie gebundeld die voor gemeenten relevant is. Binnen de Omgevingswet is "participatie in de omgevingsvergunning" (Artikel 16.55 lid 6) van toepassing voor SPG aangezien voor het Zonnepark Bosserheide een omgevingsvergunning wordt aangevraagd. In Artikel 16.55 lid 6 wordt aangegeven dat de initiatiefnemer duidelijk moet aangeven of, en hoe, er overleg is geweest met stakeholders. Dit is een belangrijk element om voor de omgevingsvergunning voor Zonnepark Bosserheide in aanmerking te komen.

Het doel van SPG is daarom om een communicatie- en participatieplan op te stellen wat inzicht biedt in welke stakeholders relevant zijn, hoe deze stakeholders worden betrokken en aangeeft wat de uitkomsten zijn van deze betrekkingen in de vormgeving van de plannen voor het initiatief. Dit plan moet voor het indienen van het principieverzoek gerealiseerd zijn. Door het opstellen van dit document en in een vroeg stadium met de stakeholders in gesprek te gaan wil SPG dit doel realiseren.

3.2 Regionale thema's

3.2.1. Gemeentelijk beleid

Uit het vooronderzoek van SPG is duidelijk dat de gemeente Echt-Susteren proactief aan de slag wil met duurzaamheid. Ook is het duidelijk dat de gemeente niet wil dat haar inwoners hierin over het hoofd worden gezien. Dit blijkt uit het feit dat er werksessies zijn georganiseerd om de burger te betrekken in het opstellen van het beleid. Na studie en beraad heeft de gemeente actie ondernomen om een specifiek beleid op te stellen voor grootschalige opwek van duurzame energie. Er is door de gemeente besloten om alle ingediende projecten te toetsen aan de opgestelde beoordelingsmatrix. In de matrix worden drie pijlers onderscheiden, namelijk Ruimte en Landschappelijke inrichting, (Financiële) Participatie en Maatschappelijk

draagvlak. Dit geeft initiatiefnemers een kader waarbinnen projecten kunnen worden ontworpen.

Het is de ambitie van SPG om voor alle pijlers een beoordeling te halen van 5 op 5. Dit willen wij realiseren door waarde te creëren op het gebied van landschappelijke inpassing, door 50% financiële participatie te organiseren en door de stakeholders zo vroeg mogelijk in het proces te betrekken. Door het opstellen van een realistisch landschappelijk inpassingsplan willen wij aan de eerste pijler voldoen. Verder is SPG in gesprek om met de energie coöperatie, Echt Susteren Energie, om een intentieverklaring te formaliseren en de 50% financiële participatie te organiseren om zo aan de tweede pijler tegemoet te komen. Voor de derde pijler hebben wij dit plan opgesteld en in een vroeg stadium de stakeholders betrokken.

3.2.2. Gebruik van landbouwgrond

Een thema dat vaak speelt binnen een gemeente met een sterk agrarisch karakter is het gebruik van landbouwgronden voor de opwek van duurzame energie. Dit is natuurlijk een gevoelig onderwerp waar de omgeving vaak veel vragen over heeft. SPG gaat hiermee om door transparant te communiceren en eerlijk antwoord te geven op de vragen. Het gebruik van landbouwgronden biedt namelijk ook kansen voor de omgeving omdat deze gronden goedkoper zijn dan bijvoorbeeld industriegronden. Hierdoor kunnen wij juist meer maatschappelijke meerwaarde creëren en betere investeringsmogelijkheden aanbieden voor de omgeving. Bovendien is een zonnepark een ‘tijdelijk’ element in het landschap. Aan het einde van de looptijd ontmantelen we het complete systeem. Alle onderdelen van het zonnepark voeren we af en het perceel herstellen wij weer naar de huidige agrarische staat. Hiervoor reserveren wij een bankgarantie.

Onze doelstelling voor het gebruik van landbouwgronden is tweeledig. Ten eerste, wil SPG natuurlijke meerwaarde creëren dat passend is binnen de lokale omgeving in en rond de planlocatie voor Bosserheide. Het initiatief bevindt zich in het natuurgebied Haeselaarsbroek en wij hebben hiervoor speciale maatregelen genomen die de flora en fauna versterken. Ten tweede, hebben wij als doel de waarde van de grond na het opleveren van het zonnepark weer terug te brengen in zijn oorspronkelijke staat. Om dit te bereiken, planten wij een speciale kruidenmix onder de panelen zodat de ecologische waarden behouden blijven. Op deze manier kunnen wij de omgeving verzekeren dat de grond weer voor agrarische activiteiten kan worden gebruikt in de toekomst.

3.2.3. Lokale betrekking

Een ander thema dat SPG identificeert binnen de gemeente Echt-Susteren, is de aandacht voor lokale betrekking en het creëren van versterkingsmogelijkheden voor de omgeving. De gemeente stimuleert dit door initiatieven zoals RESCoop Limburg en coöperatie Echt-Susteren Energie te steunen. Dit helpt natuurlijk om de lokale omgeving te betrekken bij de energietransitie. Dit is een thema wat wij als SPG ook belangrijk vinden.

SPG heeft als doel dat er voor Zonnepark Bosserheide met ten minste één externe lokale partij een samenwerking wordt opgezet. Het aangaan van relaties met lokale partijen versterkt namelijk het initiatief. Hiervoor zijn wij in gesprek met de energie coöperatie en zijn wij de laatste hand aan het leggen aan een intentieverklaring om eventueel samen te werken. Wij hopen zo snel mogelijk deze intentie te formaliseren.

3.3 Lokale thema's

Om de lokale thema's en belangen die in de omgeving spelen te achterhalen, hebben wij medio januari en begin februari 2020 persoonlijk contact opgenomen met diverse stakeholders. Door middel van keukentafelgesprekken informeerden wij de stakeholders over het voornemen om een zonnepark nabij hun woning te realiseren als ook te vragen of zij hier voor open staan. Het belang van elke omwonenden is verschillend. Hieronder zal kort worden samengevat wat de meest besproken thema's waren en hoe wij hier invulling aan hebben gegeven.

3.3.1. Geluidshinder

Er waren bij de omwonenden verschillende vragen over geluidshinder. Zij dachten hierbij vooral aan geluid tijdens de bouwfase en operationele fase van het zonnepark. Ons doel is dat de omwonden zo min mogelijk geluidshinder ondervinden, wij hebben daarom al verschillende maatregelen getroffen. Tijdens de bouwfase zal het bouwverkeer via de Bos en Broek naar de projectlocatie worden geleid. Aan de Bos en Broek zijn geen bewoonde woningen gelegen en dit is meer dan 400 meter van de dichtstbijzijnde woning. Op deze manier wordt geluidsoverlast tijdens de bouwfase voorkomen. Het geluid dat tijdens de operationele fase kan ontstaan, zal vooral door het inkoopstation worden geproduceerd. Het inkoopstation produceert minder dan 50 dB en het geluid heeft een maximale reikwijdte van circa 50 meter. Door deze transformatoren niet binnen een straal van 50 meter in de nabijheid van een woning te positioneren, voorkomen wij geluidsoverlast. Het inkoopstation is nu voorzien op een afstand van bijna 500 meter van de eerste woning.

3.3.2. Zichthinder

Een ander, veelvoorkomende zorg, gaat over het zicht vanuit de woningen of vanaf de openbare wegen op de zonnepanelen. Zo ook bij de omwonden rond Zonnepark Bosserheide. In eerste instantie ligt het projectgebied al omsloten door bos en heeft geen enkele bewoonde woning direct zicht op de locatie. Alleen aan de zuid zijde, op de Donnerskamp kan vanaf de weg het zonnepark gezien worden. Wij stellen ons daarom altijd als doel zicht hinder te voorkomen door gepaste landschappelijke inrichting te voorzien. Zo zal aan de zuid zijde een struweel haag van ongeveer 1,50 meter worden geplant zodat er niet direct tegen de panelen kan worden aangekeken, maar met behoud van open zicht.

3.1.1. Landschappelijke inpassing

Het laatste thema dat vaak naar voren komt binnen de omgeving, is hoe een zonnepark wordt ingepast. Landschappelijke inpassing is belangrijk, omdat er rekening moet worden gehouden met mens en natuur, zodat beide geen hinder ondervinden van de ontwikkelingen. SPG werkt hiervoor samen met ecologen en een gespecialiseerde landschapsarchitect. Deze partijen adviseren over de maatregelen die wij moeten nemen om een zonnepark landschappelijk in te passen. Zij kijken naar bijvoorbeeld de aanwezigheid van speciale soorten, zichtlijnen en historische ontwikkelingen.

Ons voornemen hierin is maatregelen te treffen voor landschappelijk inpassing die de omgeving versterken en die gesteund worden door de omwonden. Na de eerste gesprekken met de omwonden werd er aangegeven dat er geen behoefte was voor recreatie. Een informatiepunt met picknickplek was voldoende. Dit hebben wij ook mee genomen in de landschappelijke inrichting. Verder willen wij de natuur stimuleren door een ecologische verbindingstrook aan te brengen in het plangebied.

4. Participatietraject

Uit uw aanvraag maken wij op dat u het belang van burgerparticipatie onderstreept. Daarbij gaat het erom dat de mensen die in de buurt van het zonnepark wonen, ook meedenken over de inrichting. Deze intensieve samenwerking met de direct omwonenden draagt bij aan het draagvlak in Koningsbosch.

Samenwerken is voor ons meer dan louter afstemmen van belangen. Het is essentieel dat wij ons kunnen verplaatsen in de positie van de omgeving, maar ook in de opdrachtgeverskant. Het is een formule die wij al vaker hebben toegepast in relatie tot burgerparticipatie, maar het vraagt wel de nodige inspanning van alle deelnemers. Het gewenste resultaat van deze samenwerking is een door de omgeving gedragen landschappelijke inpassing van het zonnepark zodat de kans op bezwaren op de omgevingsvergunningen wordt geminimaliseerd.

4.1 Onze aanpak

Het participatieniveau is niet alleen afhankelijk van de projectfase, maar ook van het type stakeholder. Met de tijdens de keukentafelgesprekken verkregen informatie, hebben wij de standpunten en belangen per individuele stakeholder geanalyseerd en een participatieniveau toegekend. Het participatieniveau valt te onderscheiden in informeren, raadplegen, adviseren, coproduceren en (mee)beslissen. In bijlage IV.II 'Analyse stakeholders Zonnepark Bosserheide' is het participatieniveau per individuele stakeholder omschreven. Dit niveau blijft de basis voor elke projectfase.

Omgevingsmanager | Om dit initiatief tot een succes te maken positioneren wij omgevingsmanagement in het hart van onze organisatie door omgevingsmanager George Overbeke aan te stellen in het projectteam. De omgevingsmanager heeft oog voor de omgeving en verzorgt de communicatie met stakeholders en doet dit in nauwe samenwerking met u. De intensieve betrokkenheid van George stelt ons in staat om te anticiperen op bewegingen vanuit de omgeving, zowel in de voorbereiding, uitwerking als in de realisatiefase van dit project.

4.2 Proces per projectfase

4.2.1 Fase 1: Voorbereiding / tenderfase

In januari en februari hebben wij op diverse momenten contact gehad met de direct belanghebbenden. Deze stakeholdergesprekken zijn vastgelegd in ons stakeholderdossier en

in bijlage IV.III terug te vinden. In onderstaande tabel treft u op hoofdlijnen de resultaten van deze gesprekken aan.

Contact moment/ Stakeholder	Week 03	Week 04	Week 06	Week 07	Week 13	Week 14	Week 17	Week 18
G1				Behoud natuur en aanleg verbindingstrook.	Concreter maken van pijler 1 en 2.		Idee voor meervoudig ruimte gebruik.	
L1	Enthousiast over initiatief.							
PO1	Bij ons huisbezoek was niemand aanwezig.		Geen commentaar op initiatief.					
PO2	Geen feedback op initiatief.	E-mail verstuurd om feedback te vragen. Geen reactie.	E-mail verstuurd om afspraak te maken. Geen reactie.			E-mail verstuurd om nogmaals in contact te komen.		
PO3	Geen commentaar op initiatief, wel bezorgd om de natuur en geïnteresseerd in de financiële participatie.							
PO4	Geen commentaar op initiatief, wel geïnteresseerd in de financiële participatie.							
SO3	Niet aanwezig.	Telefonisch contact en afspraak gemaakt.	Geen commentaar op initiatief, wel bezorgd om natuur, visuele hinder-beperking en landschappelijke inpassing.					
SO4	Geen commentaar op initiatief.							
SO5		Telefonisch contact en afspraak gemaakt.	Initiatief heeft raakvlak met uitbreidingsgebied Xella.					
SO6	Telefonisch contact en afspraak gemaakt.		Geen commentaar op initiatief.					
SO7	Geen commentaar op initiatief.							
BG1		Geen commentaar op initiatief.						
BG3							Plannen voor landschappelijke inpassing besproken.	Positief over versterking. Verder kijken naar specifieke soorten.
LEC1		Positief over financiële samenwerking.	Gesprek over intentieverklaring opgestart.			E-mail over intentieverklaring	Gesprek over intentieverklaring	Gesprek over intentieverklaring
NB1		Cable pooling niet mogelijk, realisatie 52 weken.						

Tabel 1: Samenvatting gesprekken

Tijdens de tenderfase betreft het participatieniveau met de omgeving informeren en raadplegen.

Op het moment dat het project aan SPG gegund wordt, verandert het participatieniveau bij fase 2 in adviseren en coproduceren. De samenwerking met u als gemeente is tijdens de tenderfase beperkt tot de contactmomenten zoals deze in het tendertraject zijn vastgelegd.

Resultaat: de directe omgeving is geïnformeerd over het zonnepark initiatief van Solar Provider Group.

4.2.2 Fase 2: Uitwerken

Om te komen tot een door de omgeving gedragen vormgeving van het zonnepark, maken wij gebruik van de methode van haal-, werk-, en brengsessie. Tijdens elke sessie participeren wij op een ander niveau. Onze aanpak maakt dat wij het burgerparticipatietraject zeer efficiënt doorlopen, en dat wij naast een zichtbaar resultaat ook werken aan een voelbaar resultaat onder bewoners en betrokkenen. Wij nemen daarnaast het voortouw en ontzorgen u door alle benodigde acties naar ons toe te trekken. Echter, wij zorgen dat u nauw betrokken blijft opdat u het proces goed kunt volgen. Deze paragraaf wordt afgesloten met een overzicht van de planning. De planning voor deze fase is uitgewerkt om een beeld te krijgen wanneer welke activiteiten zullen worden uitgevoerd.

Deze volgende aspecten zijn kenmerkend voor onze aanpak:

1. De aanpak hangen wij op aan onze **beproefde methode van haal-, werk- en brengsessies** (zie kader volgende pagina);
2. Wij doorlopen het inhoudelijke proces in samenwerking met de belanghebbenden van onze stakeholderanalyse;
3. Wij hanteren het **open-keuken-principe**: bewoners zijn aan zet en gaan samen met ons ontwerpen;
4. Wij zorgen voor **verwachtingsmanagement**, zodat voor bewoners bij start duidelijk is wat zijn van ons kunnen verwachten en vice versa;
5. Wij zorgen voor **eenduidige communicatie** en transparantie van het proces;
6. Wij spreken met **één mond**; Gemeente Echt-Susteren en Solar Provider Group B.V. bereiden het burgerparticipatieproces samen tijdens het startoverleg middels heldere afspraken goed voor waardoor alle neuzen dezelfde kant op staan;
7. Wij werken zoveel mogelijk met **(referentie)beelden**, omdat dat meer zegt dan 1.000 woorden.

Onze beproefde methode van haal-/ werk- en brengsessies

Om met de omgeving op interactieve en snelle wijze te komen tot een gedragen vormgeving van het zonnepark, maken wij gebruik van drie type sessies.

1. **Haalsessie:** een plenaire informatieavond waarin wij alle bewoners informeren over het proces, maar dit moment ook direct benutten om zoveel mogelijk input (vooral knelpunten) bij belanghebbenden op te halen;
2. **Werksessie:** geïnteresseerden gaan in werksessies actief aan de slag met het bepalen van de oplossingsrichtingen;
3. **Brengsessie:** een informatieavond waarop bewoners het resultaat kunnen zien van wat wij met de geïnteresseerden hebben bereikt: een ontwerp met de vormgeving van het zonnepark.

De haalsessie

Wij starten de sessie met een presentatie over de aanpak, planning, kaders en spelregels. Wij geven aan dat tijdens het proces de belangen zo goed als mogelijk worden gewogen, maar dat niet alle wensen en ideeën zijn te honoreren. Er moeten immers keuzes worden gemaakt en elke keuze brengt een consequentie met zich mee. Het maken van keuzes doen de geïnteresseerden samen met hulp van ons en binnen de geldende kaders.

Na het plenaire deel zijn aanwezigen aan zet en brengen zij knelpunten in. Denk aan thema's als geluidshinder, zichtlijnen, natuurcompensatie, landschappelijke inrichting ed.. Ze delen hun ervaringen en gaan met elkaar in gesprek. Wij ondersteunen en bieden alvast ruimte om na te denken over mogelijke oplossingen. Want hoe meer input, hoe gericht wij het vervolgproces kunnen doorlopen. Door deze interactie, op basis van informeren en raadplegen, ontstaat betrokkenheid bij het zonnepark.

Aan het einde van de bijeenkomst formeren wij uit de aanwezigen een klankbordgroep. Hierbij streven wij naar een samenstelling die minimaal de primair en secundair omwonenden bevat. Uit de haalsessie blijkt welke thema's er bij de overige bewoners van Koningsbosch spelen. Met de klankbordgroep gaan wij de werksessies in om te komen tot een gedragen en haalbaar ontwerp van het zonnepark.

Resultaat: Belanghebbenden en bewoners zijn op de hoogte waarom er mogelijk een zonnepark bij hen in het dorp komt, waarom dit proces georganiseerd wordt, welke kaders er gelden, de planning; wanneer welke fase plaatsvindt, en welke rol zij als belanghebbenden kunnen vervullen in het geheel.

Werksessie 1

Wij structureren, categoriseren en analyseren de verkregen informatie tijdens de haalsessie zodat duidelijk is wat de uitgangssituatie is: waar liggen de aandachtspunten en wat is de achtergrond? Dit wordt allemaal vastgelegd in een database waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen wat wel en niet relevant is. Daarmee heeft u als gemeente het complete overzicht van aandachtspunten die leven in de omgeving. Daarnaast vormt dit voor ons een belangrijk middel om de input te valideren aan de gekozen oplossingsrichtingen. Vervolgens gaan we aan de slag met de eerste schets van de inrichting van het zonnepark.

In de werksessie nemen wij de klankbordgroep eerst mee in de (on)mogelijkheden van aangedragen ideeën, rekening houdend met de gemeentelijke en landelijke kaders. Zij reageren vervolgens op onze eerste aanzet van oplossingen. Zij zijn aan zet en bepalen samen waar, waarom en in welke vorm zij graag aanpassingen en verbeteringen zien. Denk aan meer of andere beplanting, andere alternatieven voor natuurcompensatie, de wijze van realisatie etc.. Wij ondersteunen, adviseren, structureren en houden grip. Wij nemen de bewoners ook mee in de effecten van maatregelen op de nabije omgeving. Het eindresultaat van deze werksessie is een voorkeursvariant dat door de aanwezigen gedragen wordt.

Resultaat: reactie van de belanghebbenden op het eerste vormgevingsontwerp en een overzicht van oplossingen/maatregelen die vragen om nader te worden uitgewerkt (de voorkeursvariant).

Werksessie 2

Tijdens de 2^e werksessie leggen wij het gedetailleerde vormgevingsontwerp en de (on)mogelijkheden voor aan de klankbordgroep. Wij geven een toelichting op hoe de inrichtingsoplossingen in samenhang staan en welke keuzes zijn te maken. Daarbij geven wij de aanwezigen, indien gewenst, ook een gevoel bij de kosten en de mogelijkheden die er zijn om zelf mee te investeren. Wij geven aan dat elke keuze een zekere consequentie met zich mee brengt en dat kortom, niet alle wensen en eisen zijn te honoreren. De aanwezigen coproduceren met onze hulp en advies. Samen komen wij tot een gezamenlijk definitief vormgevingsontwerp. Wij stellen ons als doel dat aan het einde van de tweede werksessie de aanwezigen trots zijn op het ontwerp en dat de omgeving zegt: 'Wij hebben mogen meedenken in de landschappelijke inpassing van het zonnepark en het is een resultaat "van òs"'.

Resultaat: Een coproductie van het definitief vormgevingsontwerp samen met de omgeving

De brengsessie

De brengsessie geven wij vorm middels een plenaire sessie voor alle betrokkenen. Aanwezigen krijgen de gelegenheid vragen te stellen en opmerkingen te plaatsen. Om het “van òs” gevoel te versterken, vragen wij de klankbordgroep leden aanwezig te zijn bij deze sessie en hun burens te informeren over de gemaakte keuzes. Uiteraard alleen als zij dit wensen en met hulp van onze projectleden.

Resultaat: Vormgevingsontwerp getoond aan bewoners. Uit de brengsessie kunnen de laatste aandachtspunten en nuanceringen voortkomen.

Communicatieplanning

Mocht het initiatief voor Zonnepark Bosserheide worden goedgekeurd stellen wij de volgende planning voor om te doorlopen voor de uitwerkingsfase. Gezien deze fase na gunning van start gaat, is het belangrijk al een idee te schetsen hoe wij de communicatieplanning willen doorlopen. Er wordt hier uitgegaan dat de beslissing van de gemeente voor eind juli 2020 plaats zal hebben gevonden.

Er zal eerst een brief worden gestuurd naar de primair en secundair omwonden op de hoogte worden gesteld dat het initiatief is geselecteerd om het vergunningstraject in te gaan. Ook zal het verdere proces in grote lijnen worden uitgelegd.

Gezien de zomervakantie kan er dan op zijn vroegst eind augustus of begin september met Xella en de gemeente verder worden gecommuniceerd. Belangrijk is om zo snel mogelijk verder met Xella in gesprek te gaan om een oplossing te vinden voor de verstrengeling van belangen. Dit voorzien wij nu eind augustus of begin september. In deze zelfde periode voorzien wij het startoverleg met de gemeente. Tijdens het startoverleg zal de inhoud van deze communicatie worden besproken en ook een datum worden gekozen waarop de eerste informatieavond kan plaatsvinden. Wij voorzien dat deze twee weken later gepland kan worden. Er kan dan ook breder bekend worden gemaakt via een gezamenlijk nieuwsbericht en de Facebook pagina dat Zonnepark Bosserheide verder wordt gerealiseerd. De uitnodiging voor de omgeving zal minimaal twee weken van tevoren worden verstuurd. Mocht de gemeente bereid zijn aan te schuiven bij de gesprekken met Xella is dat voor ons zeker mogelijk.

Half september voorzien wij een eerste informatieavond te organiseren. De informatieavond zal in buurt centrum plaatsvinden. Tijdens de informatieavond wordt en een presentatie gegeven door SPG waarna vragen kunnen worden gesteld. Ook willen wij dan een klankbordgroep vormen om verder aan de plannen te werken in de werksessies. In dezelfde week willen wij de website voor het Zonnepark live hebben, zodat geïnteresseerde via dit platform informatie kunnen krijgen. De twee werksessies staan nu gepland voor begin oktober en begin november. Met de klankbordgroep zal verder worden overlegd op welke concrete manier zij de plannen voor het zonnepark willen vorm geven. Dit gaat dan over bijvoorbeeld over soorten beplanting en zicht. De resultaten zullen worden verwerkt in de plannen die tijdens de brengsessie. De brengsessies houdt een informatieavond in eind november waar de resultaten aan de aanwezigen worden gepresenteerd.

		Augustus				September				Oktober				November				
		Wk 32	Wk 33	Wk 34	Wk 35	Wk 36	Wk 37	Wk 38	Wk 39	Wk 40	Wk 41	Wk 42	Wk 43	Wk 44	Wk 45	Wk 46	Wk 47	Wk 48
	Brief primair en secundair omwonenden	X																
	Startoverleg SPG & Echt-Susteren				X	X												
	Gesprek SPG & Xella				X	X												
Haalsessie																		
	Nieuwsbericht SPG & Echt-Susteren				X													
	Facebook pagina				X													
	Brief uitnodiging omgeving				X													
	Informatieavond						X	X										
	Website live						X	X										
Werksessie 1																		
	Overleg klankbordgroep									X								
Werksessie 2																		
	Overleg klankbordgroep													X				
Brengsessie																		
	Bewonersbrief													X				
	Informatieavond																X	

Tabel 2: Communicatieplanning Zonnepark Bosserheide

4.2.3 Fase 3: Realisatie

De realisatie van het zonnepark vindt plaats conform het samen met de omgeving opgestelde vormgevingsontwerp, de afgestemde wijze van uitvoeren en de eventuele aanvullende punten die voortvloeien uit de verleende omgevingsvergunning. Zonder een vergunde omgevingsvergunning start de bouw niet. Voorafgaand aan de werkzaamheden informeren wij de direct omwonenden door middel van een bewonersbrief. In deze bewonersbrief beschrijven wij de werkzaamheden en de mogelijke hinder die zij van de bouw kunnen ervaren. De overige

in te zetten projectcommunicatie leest u in hoofdstuk 5 terug. Het participatieniveau tijdens deze fase betreft informeren.

4.2.4 Fase 4: Exploitatie

De formele organisatie voor de financiële participatie start als het principeverzoek is gegeven en loopt parallel aan fase 2 en 3. Afhankelijk van de samenwerkingsvorm met de Coöperatie Echt-Susteren Energie kan dit proces enkele maanden duren om te formaliseren. Op het moment dat de exploitatiefase start, is de financiële participatie met de omgeving rond en betreft het participatieniveau informeren.

5. Projectcommunicatie

We willen een sterk en duurzaam draagvlak, door niet alleen te informeren over de werkzaamheden die we uitvoeren, maar ook door te luisteren naar de omgeving. Dat we actief met de omgeving in gesprek blijven en dat we dit zorgvuldig en met respect doen. Dat we open zijn in wanneer we aangedragen ideeën vanuit de omgeving in zullen zetten, maar ook wanneer en waarom we dat niet doen. En dat we ons woord daarin houden. Onze ambitie is een voorbeeld te stellen voor toekomstige zonneparkprojecten en luidt als volgt:

‘Het proactief en interactief managen van stakeholders, met als doel draagvlak te creëren en te behouden’.

5.1 Communicatievisie

Onze communicatievisie bestaat uit een aantal onderdelen:

- **‘Een goede en duurzame relatie met de omgeving’**
We willen een relatie opbouwen met de omgeving: dat zij ons gaandeweg steeds beter leert kennen en weet wat ze van ons kan verwachten. Dat betekent: zeggen wat we doen en doen wat we zeggen: zowel in communicatie als in participatie.
- **‘Managen van verwachtingen van de omgeving’**
We zijn open over de mate waarin de belanghebbenden kunnen participeren en wanneer we wel en niet aangedragen ideeën vanuit de omgeving integreren. Als we hierin de verwachtingen goed managen, leidt dit minder snel tot weerstand.
- **In ons gedrag zijn we daarnaast persoonlijk, zorgvuldig, respectvol en proactief.**
We willen een goede buur zijn.
- **‘Op tijd communiceren’**
We zijn tijdig in onze communicatie en dus proactief. Dit geeft de omgeving de kans om te wennen aan het idee van het zonnepark, en eventueel mee te denken over de landschappelijke inpassing. Het geeft ons kans om eventuele geconstateerde weerstand tijdens de voorbereiding voor uitvoering nog te verkleinen.
- **‘Op tijd reageren – op vragen, klachten en opmerkingen’.**
Voortvarend en oplossingsgericht. Want een snelle reactie geeft goodwill.

5.2 Communicatiestrategie per fase

Zonder de inzet en persoonlijke betrokkenheid van de omgeving zal het burgerparticipatietraject niet slagen. Het is daarom van groot belang dat de direct omwonenden uitgenodigd worden om mee te denken en te doen. Wij motiveren ze om in beweging te komen en hun kennis in te brengen. Maar hoe komen de bewoners in beweging? Dit maken wij mogelijk door het inzetten van een mix van communicatiemiddelen. Ons

belangrijkste middel is onze omgevingsmanager George Overbeke. Hij is bij elke projectfase te allen tijde bereikbaar voor vragen en opmerkingen aangaande het zonnepark. Zijn contactgegevens vermelden wij in elk communicatiemiddel. Hieronder is per projectfase een overzicht van de in te zetten middelen:

Fase 1 Voorbereiding/tenderfase I Tijdens de tenderperiode van december 2019 tot 1 mei 2020 maken wij met name gebruik van keukentafelgesprekken. Dit is voor ons het belangrijkste communicatiemiddel doordat je persoonlijk contact krijgt en een band kan opbouwen. Daarnaast ontstaan korte lijnen met je stakeholders en verlaag je de drempel voor de omgeving tot het stellen van vragen.

Fase 2 Uitwerken I Na definitieve gunning start de projectcommunicatie met de omgeving om het burgerparticipatietraject aan te kondigen. Hiervoor zetten wij diverse middelen in:

- Bewonersbrief
  - Alle huishoudens in Koningsbosch ontvangen een brief waarin wij in heldere taal uitleggen waarom het traject wordt georganiseerd, wat dit voor hun betekent en dat een succesvol ontwerp alleen mogelijk is door samen te werken. Vanuit het duurzaamheidsaspect verspreiden wij alleen bewonersbrieven als andere communicatiemiddelen ons inziens ontoereikend zijn om de communicatieboodschap te verspreiden.
- Telefoongesprekken
  - Twee dagen na het verspreiden van de bewonersbrief nemen wij telefonisch contact op met de belanghebbenden die binnen een straal van 750 m van de projectlocatie liggen. Doel van dit contactmoment is de bewoner de gelegenheid te geven tot het stellen van vragen en ze te motiveren om deel te nemen aan het proces. Dit betreft namelijk de belangrijkste doelgroep, te weten de primair en secundair omwonenden.
- Website
  - Wij zetten een website op waar we alle relevante informatie aangaande het initiatief op vermelden. Onze omgevingsmanager maakt een afspraak met de afdeling communicatie van de gemeente om afspraken te maken betreffende het aanleveren van informatie voor deze projectwebsite.
- Nieuwsberichten
  - In samenspraak met u adviseren wij om in dezelfde week dat de bewonersbrief wordt verstuurd, ook een nieuwsbericht op de website van de gemeente te plaatsen. Hierdoor vergroten wij het bereik. Onze omgevingsmanager maakt

een afspraak met de afdeling communicatie van de gemeente om afspraken te maken betreffende het aanleveren van informatie voor dit nieuwsbericht.

- Facebook pagina van de gemeente
  - Gemeente Echt-Susteren is heel actief op facebook, met name op gebied van afval en milieu. Wij adviseren dit middel in te zetten om uw duurzame energie beleid te promoten en zo het burgerparticipatieproces voor dit zonnepark, alsmede de andere projecten die in juli gegund worden, aan te kondigen.

Fase 3 Realisatie I Vier weken voor aanvang bouwwerkzaamheden start de projectcommunicatie met de omgeving. Het type communicatiemiddel en de frequentie is afgestemd op de individuele stakeholder en de invloed die zij mogelijk tijdens de bouw kunnen uitoefenen. Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn Xella Kalkzandsteen fabriek de Hazelaar, de eigenaar van perceel PO2, de gemeente en de Coöperatie Echt-Susteren Energie de vier partijen die mogelijk de meeste invloed kunnen uitoefenen op de realisatie. Een persoonlijke benadering door middel van een keukentafelgesprek is dan ook cruciaal. Tijdens dit gesprek informeren wij over de planning van de werkzaamheden, de uitvoeringswijze alsmede de hinder die zij mogelijk kunnen ervaren. De overige bewoners en bedrijven binnen een straal van 750 meter van de projectlocatie ontvangen een op maat gemaakte bewonersbrief. Daarnaast plaatsen we een nieuwsbericht op de projectpagina en de facebookpagina van de gemeente als ook in lokale media zoals 't Waekblaad' om het bereik te vergroten.

Fase 4 Exploitatie I Tijdens de exploitatiefase communiceren wij enkel door middel van digitale communicatie met diegene die betrokken zijn bij de financiële participatie. De frequentie van de projectcommunicatie is in het begin van de exploitatie fase intensiever. Naarmate de looptijd van het zonnepark zal de projectcommunicatie afnemen tot circa twee keer per jaar.

6. Onze samenwerking met u

Startoverleg | Vier weken na definitieve gunning organiseren wij met u een startoverleg. In dit startoverleg bespreken wij elkaars verwachtingen, nemen de aanpak, planning en overlegmomenten door en maken concrete afspraken over de inhoud van onze aanbieding en het proces.

Communicatie overleg | Om een uniforme en zorgvuldige communicatie met de omgeving te borgen, is het van belang dat onze omgevingsmanager nauw samenwerkt met de gemeentelijke communicatie afdeling. Daarom organiseert onze omgevingsmanager tijdens fase 2 'Uitwerken' en fase 3 'Realisatie' een communicatieoverleg om de in dit plan genoemde maatregelen, communicatievisie, -strategie en –middelen in relatie tot de gemeentelijke communicatierichtlijn nader af te stemmen. Het product van dit overleg is een communicatiekalender. De communicatiekalender is een overzicht waarop alle communicatiemomenten met de bijbehorende middelen gekoppeld zijn aan de uitvoeringsplanning. Zo weet de communicatie afdeling op welk moment zij een communicatiemiddel ter afstemming voorgelegd krijgen en wanneer zij hier een reactie op dienen te geven. Van ieder overleg zal onze omgevingsmanager een verslag opmaken en deze binnen 1 week via email delen met de communicatie afdeling, de projectleider van opdrachtgever en ons projectteam.

Verder stemmen wij met de gemeentelijke communicatie afdeling af dat Solar Provider Group de pers te allen tijde doorverwijst richting opdrachtgever. Onze omgevingsmanager staat ter beschikking om de informatie hiervoor aan te leveren.

Technisch overleg | Tijdens de uitwerkingsfase (fase 2) is er intensief contact met de omgeving aangaande het vormgevingsontwerp. Ook met u als opdrachtgever is er veelvuldig contact. Voorafgaand aan de haal-, werk-, en brengsessies vindt er een technisch overleg met u plaats. Doel van dit overleg is om het ontwerp met u af stemmen.

Bijlage IV.I: Inventarisatie stakeholders Zonnepark Bosserheide

Wij behandelen de contactgegevens van onze stakeholders vertrouwelijk conform de wet AVG.

Bijlage IV.II: Analyse stakeholders Zonnepark Bosserheide

Wij behandelen de contactgegevens van onze stakeholders vertrouwelijk conform de wet AVG.

Bijlage IV.III: Gesprekken stakeholders Zonnepark Bosserheide

Wij behandelen de contactgegevens van onze stakeholders vertrouwelijk conform de wet AVG.